

Motion

1977/78:1142

av Georg Andersson och Marianne Ståhlberg om lokalisering till Umeå av en forskningsorganisation i ämnet socialt arbete

Nämnden för socionomutbildning (Nfs) anförde i anslagsframställning för budgetåret 1976/77 skälen för att inrätta en forskningsorganisation i ämnet socialt arbete, knuten till socionomutbildningen vid de dåvarande socialhögskolorna. Nfs föreslog också att ett principbeslut om inrättande av en professur i ämnet vid vardera socialhögskolan i Stockholm och Göteborg skulle tas av regeringen och föreläggas riksdagen i budgetpropositionen för 1976/77.

Som stöd för framställningen kunde bl. a. anföras positiva skrivningar i propositionen 1975:9 om högskolereformen.

I budgetpropositionen 1976/77 anfördes följande:

I avvaktan på resultat av pågående överväganden om bl. a. socialhögskolornas ställning i den framtida högskoleorganisationen är jag emellertid inte beredd att nu ta ställning till placeringen m. m. av tjänster för denna verksamhet. Dessa frågor bör enligt min mening prövas i budgetarbetet för budgetåret 1977/78 mot bakgrund av bl. a. förslagen från organisationskommittéerna för högskolereformen.

Nfs återkom i anslagsframställning till frågan med ett detaljerat förslag till förändrad grundutbildning på sociala linjen samt en därpå grundad forskningsorganisation. Förslaget omfattade inrättande av en professur i socialt arbete i vardera Stockholm och Göteborg. Nfs föreslog emellertid "med hänsyn till att förutsättningarna för utveckling av forskning och forskarutbildning i socialt arbete i Umeå förbättras och i övrigt med instämmande i de skäl Umeå-skolan anfört" att en andra utbyggnadsetapp skulle omfatta Umeå och förverkligas under den närmaste femårsperioden.

I propositionen 1976/77:59 underströk föredragande statsråd att förslaget om att bygga upp en forskningsorganisation i det nya ämnet socialt arbete svarar mot ett angeläget behov. Föredraganden hänvisade till "det systematiska utvecklingsarbete" som utförts i nämndens regi och fann att en sådan forskningsorganisation "i första hand" skulle byggas upp inom den samhällsvetenskapliga fakulteten i Göteborg, vid vilken en professur i socialt arbete föreslogs inrättad.

UHÄ anför i årets anslagsframställning att det är "utomordentligt angeläget att det program för utbyggnad av en forskningsorganisation inom området i fråga, som nämnden för socionomutbildning presenterade år 1976 fullföljs". Förutom att UHÄ föreslår en tjänst som professor i socialt arbete vid universitetet i Stockholm konstaterar UHÄ att universitetet i Umeå

”prioriterat en tjänst i socialt arbete högt”. Med hänsyn härtill och till att förutsättningarna för forskning och forskarutbildning i ämnet i Umeå numera måste anses vara gynnsamma bör enligt UHÄ:s mening nästa utbyggnads-etapp vad gäller resurser inom ämnet socialt arbete avse Umeå och förverkligas något av de närmaste budgetåren.

I Umeå högskoleregion finns f. n. socionomutbildning i såväl Umeå som Östersund. Ett närmare samarbete dem emellan är under utvecklande. I propositionen 1976/77:59 ställde sig föredraganden bakom de av regionkommittéerna skisserade vägarna för att uppnå ett samspel mellan grundläggande utbildning och forskning. Resurser för att utveckla denna process föreslås också anvisade i årets budgetproposition.

Föredragande statsråd har också anfört med anledning av UHÄ:s förslag om utbyggnad av psykoterapiutbildning ”att det från flera synpunkter är angeläget att få till stånd utbildningen i Umeåregionen”. I likhet med UHÄ anser vi att utbildningen bör ha en basorganisation vid universitetet i Umeå men att de studerande bör kunna utbildas på skilda orter inom regionen.

Genom en lokalisering av en forskningsorganisation i socialt arbete till Umeåregionen ges synnerligen goda möjligheter till en meningsfull prövning och utveckling av principen om forskningsanknytning, såväl för socionomutbildningen som för olika vårdutbildningar inkl. den nytillkommande psykoterapiutbildningen. Mycket goda förutsättningar finns här för ett förverkligande av projektforskning med sikte på att kunna ta fram material med omedelbara tillämpningsmöjligheter i regionen. Som exempel kan anföras de förutsättningar som genom en sådan organisation skulle skapas att bedriva en omfattande forskning kring skilda frågeställningar i anslutning till samernas speciella problem.

Såväl Umeå universitet som högskolan i Östersund är f. n. engagerade i det s. k. Vilhelmina-projektet, som syftar till att utveckla samarbetsformer inom hälso-, sjuk- och socialvård samt till att främja en i vid mening social samhällsplanering. Projektet, som bedrivs i samarbete med socialstyrelsen, Västerbottens läns landsting och Vilhelmina kommun, har rönt stort intresse, inte minst från Norrbottens län, där ett liknande projekt omfattande hela länet är under genomförande.

Vilhelmina-projektet har nu lett fram till en utvecklingsplan som innehåller förslag om en fast forskningsstation i Vilhelmina, där huvudmännens verksamhetsplanering ligger till grund för en fortsatt utveckling i samarbete med forsknings- och utbildningsinstitutioner såsom Umeå universitet och högskolan i Östersund. Det är därför av värde om en ökad satsning kan ske på vårdforskning i Umeå. En professur i socialt arbete skulle på ett verksam sätt bidra till detta.

Med hänvisning till vad som anförts hemställs
att riksdagen beslutar att ge regeringen till känna vad som i
motionen anförts angående den fortsatta utbyggnaden av forsk-
ningsorganisationen i socialt arbete med lokalisering till Umeå
högskoleregion.

Stockholm den 24 januari 1978

GEORG ANDERSSON (s)

MARIANNE STÅLBERG (s)